

Shalom Brenner, Judge (ret.)

Mount Carmel, Haifa
Tel:
Fax:

שלום ברנר, שופט (בדימוס)

הר הכרמל, חיפה
טל:
פקס:

חיפה 12.1.2007 Haifa

במסירה ביד

לכבוד
מר מני מזוז
היועץ המשפטי לממשלה
משרד המשפטים
רחוב צלאח-א-דין 29
ירושלים

שלום רב,

הנדון : דו"ח בדיקה בנושא העברת תוצרי האזנת סתר
בת.פ. 5461/06 מ"י נ' ח"כ חיים רמון

1. ב- 31 בינואר 07 נתן בית משפט השלום בת"א-יפו את הכרעת דינו בתיק הנדון וכך, בין היתר, נכתב שם בפרק "ההגנה מן הצדק", בהתייחס לטענת הסנגוריה על אי מסירתו של מלוא חומר חקירה הנוגע לתיק, לעיונה :

" 73. החקירה בתיק זה נוהלה על ידי חוקרים בכירים אשר היו מודעים לצורך לתעד את דברי המתלוננת גם בשלבים שקדמו להגשת תלונתה. לאור זאת הסענה לפיה סברו החוקרים כי ההקלטות אינן רלוונטיות הינה תמוהה.

74. מאחר שרוב ההקלטות נשוא הבקשה הן הקלטות בהן המתלוננת הינה בעלת שיחה, מובן מאליו, כי היה מקום לבחון את דבריה סמוך לפני מסירת גרסתה במשטרה, במהלך מסירת הגרסה וכן סמוך לאחר מסירת אותה גרסה.

75. לגבי שיחה אחת לפחות, השיחה שהתקיימה בין המתלוננת לבין אביה לפני שנסעה לתחנת המשטרה למסור תלונתה, קיימות ראיות שהיא נוהלה, לפחות בחלקה, בנוכחות האלוף שמני וככל הנראה גם בנוכחות תנ"צ מירי גולן.

76. ניצב דנינו, שהעיד בפנינו ציין, כי החומר שלא הועבר להגנה הוא חומר חקירה רלוונטי שהיה צורך לתמללו ולהעבירו לעיון ההגנה. ניצב דנינו ציין, כי התקלה שהביאה לאי העברת החומר תיבדק לאחר סיום ההליך המשפטי בתיק זה.

נוכח הבטחתו של ניצב דנינו, כי הנושא ייבדק לעומק, אנו נמנעים מלקבוע, כי תוצרי האזנות הסתר לא הועברו להגנה בזדון. אנו קובעים, כי המדובר כאן לפחות ברשלנות ממשית מצד גורמי התביעה."

2. ב - 6 בנובמבר 06 וכן ביום 31 בדצמבר 06, הודעת לסנגוריו של ח"כ חיים רמון (להלן: "רמון") בהתכתבות שהוחלפה ביניכם, כי עם סיום ההליכים בתיק תיערך בדיקה בלתי תלויה של טענותיהם בנושא הנדון, ולאחר מכן, ב - 25 בינואר 07, מינית אותי לעשות זאת, על דעת מפכ"ל משטרת ישראל.

3. בכתב המינוי נתבקשתי לבדוק: את תהליכי ההעברה להגנה של תוצרי האזנות הסתר שהיוו חלק מחומר החקירה בתיק הנדון; את הסיבות שבעטיין חלק מהחומר לא הועבר במועד; וכן לגבש מסקנות והמלצות ככל שאמצא לנכון. להלן - לאחר פירוט עיקרי הפעולות שננקטו על ידי לשם כך - תוצאות בדיקתי, מסקנותיי והמלצותיי.

להלן פירוט עיקרי פעולות ההכנה וההליכים שהתקיימו בבדיקה זו

4. ב - 4 בפברואר 07 פניתי אל מר ערן שנדר, פרקליט המדינה, בבקשה להעביר אלי מידע וחומרים אחרים שנדרשו לי לצורך הבדיקה (פרטים בהעתק מכתב הפנייה המצ"ב, נספח "א").

5. באותו היום פניתי בבקשת מידע וחומרים נוספים גם אל ניצב יוחנן דנינו ראש אח"מ (להלן: "ניצב דנינו") (פרטים בהעתק מכתבי אליו, המצ"ב כנספח "ב").

6. במקביל כתבתי, באותו היום, גם לסנגוריו של מר רמון, עוה"ד דן שינמן (להלן: "שינמן") ונבות תל-צור (להלן: "תל-צור") והזמנתי אותם להיפגש איתי להשלמת טענות מרשם, באחד מן הימים: 7,9,11,12 לחודש פברואר השנה. הזמנה זו נשלחה, לאחר שעיינתי בהתכתבות שהוחלפה בינם לבין לשכתך בנושא הנדון - וזאת - למקרה שסבורים הם כי זו איננה משקפת את כל טענות רמון בעניין זה. (נספח "ג").

7. ב - 5 בפברואר 07 הודיע לי עו"ד תל-צור שמר רמון מבקש להרחיב ולהוסיף, בטיעון בעל-פה, על מה שנכתב במכתבים שנשלחו במהלך המשפט ע"י פרקליטיו, אליך ולפרקליטות מחוז ת"א. יחד עם זאת, ביקש שלא לקיים את הליך הבדיקה באחד המועדים שהוצעו על ידי אלא רק סמוך לאחר מתן גזר הדין (נספח "ד"). נענית לבקשתו (נספח "ה").

8. בניי לביני, התקבלו אצלי, בעקבות בקשותיי הנ"ל, מידע רב וחומרים הן ממשטרת ישראל והן מפרקליטות מחוז ת"א (פלילי). החומר שהועבר מלשכת ראש אח"מ הוא זה הנזכר

במכתבו של רפ"ק יואב תלם, יועץ ראש אח"מ לענייני משפט, והוא כולל, בין היתר, גם את הנהלים הקיימים במערך האזנות הסתר של המשטרה (העתק מכתבו מצ"ב, כנספח "ו").

החומר שהועבר ע"י פרקליטות מחוז ת"א (פלילי) צורף למכתבה של עו"ד אריאלה סגל - אנטלר מנהלת מחלקה (מחוזי) בפרקליטות מחוז ת"א - פלילי (להלן: "הפרקליטה המלווה") (פירוט בהעתק מכתבה מיום 14 בפברואר 07, המצ"ב כנספח "ז").

9. בנוסף למסמכים ולמידע שזכרו לעיל עמדו לרשותי, מפרוטוקול המשפט, עדויותיהם של הנוגעים בדבר וכן הכרעת הדין וגזר הדין.

10. ב - 25 בפברואר 07 ביקשתי מניצב דנינו לאפשר לי להאזין לכל השיחות ולעיין בכל המסמכים שנקלטו, מן המתלוננת ואליה, מכוח הצו של כב' נשיא בית המשפט המחוזי בת"א-יפו, א. גורן (עותק המכתב, נספח "ח").

11. בקשתי נענתה במלואה וזכיתי, בנושא זה, לסיוע נרחב ולשיתוף פעולה מלא מרפ"ק צבי משה ראש יחידת האזנה של יאח"ה.

12. ההאזנות והעיון המבוקשים התקיימו במשרדי יאח"ה שבבת - ים ב - 27 במרץ 07 ובמהלכם הסתייעתי בדפי ההפקה שהעתקם מצורף בזה כנספח "ט" (להלן - דפי ההפקה). יוער כי הסימונים והכיתוב בעט שם, שאינם מודפסים, נעשו על ידי.

13. פגישתי עם מר רמון ופרקליטו נדחתה פעם נוספת עקב אי סיום הליכי הטיעון לעונש ודחייתם לצורך קבלת תסקיר קצין מבחן ליום 15 במרץ 07. ואולם, גם באותו היום לא הסתיימו הדיונים במשפט הואיל ומועד מתן גזר הדין נדחה ל - 29 במרץ 07. לפיכך, בהתחשב בפגרת הפסח, נקבעה פגישתי הראשונה עם מר רמון ופרקליטו רק ל - 11 באפריל 07.

14. כשלעצמי, התכוונתי לשימוע בפגישת בירור זו את כל טענותיהם של מר רמון ופרקליטו, אלא שנתבקשתי על ידם שלא לסיים את הטיעון באותו יום ולהמשיכו במועד אחר, שיהיה רק לאחר שיתברר אם בכוונת מי מהצדדים לערער על פסק הדין. פירוט מלא של הטיעון משתקף מן הפרוטוקול שנרשם בישיבה זו, בהקלטה מלאה. גם כל יתר ישיבות הבירור הוקלטו, בהקלטה מלאה, והעתקי כל הפרוטוקולים הללו מצורפים לדין וחשבון זה (בשני עותקים) בשני קלסרים נפרדים.

15. ב - 27 במאי 07, לאחר שפסק הדין בתיק שבנדון הפך חלוט, התקיימה ישיבה נוספת במעמד מר רמון ופרקליטו עו"ד תל-צור. לקראת ישיבה זו, בקשתי מעו"ד תל-צור, להמציא לי תמצית מרוכזת בכתב של טענותיו בנושא הבדיקה. תחת זאת, קבלתי טיעונים בכתב

המחזיקים 31 עמודים שתוכנם חורג בהרבה ממסגרת הבדיקה שקיבלתי על עצמי לעשותה (העתקו של כתב הטענות הזה מצורף בזה כנספח " י ").

באותו מעמד נמסר לי כי בכוונתו של מר רמון לעתור לשר המשפטים בבקשה למנות ועדת בדיקה לפי סעי' 8א' לחוק הממשלה, התשס"א – 2001 ואני נתבקשתי לתת את ברכתי למהלך זה. לא עשיתי זאת, והחלטתי להמשיך עם הבדיקה, אך ורק בנושאים שהוסמכתי לבדקם עפ"י כתב המינוי, ולהתמקד בשמיעת אותם הגורמים איתם התכוונתי לשוחח מלכתחילה.

לפיכך, כבר למחרת היום, דהיינו ב – 28 במאי 07, נערכו שיחות בירור עם תנ"צ מירי גולן (להלן: "גולן") מי שהופקדה ע"י ראש אח"מ על החקירה בכללותה ועם סני"צ ערן קמין (להלן: "קמין") מי שמונה על ידי גולן כאחראי על תיק החקירה.

יומיים לאחר מכן, כלומר ב – 30 במאי 07, קיימתי שיחות בירור גם עם פרקליטת מחוז ת"א- פלילי, הגב' רות דוד (להלן: "פרקליטת המחוז") וגם עם הפרקליטה המלווה. תוכנן של כל שיחות הבירור הללו משתקף מן הפרוטוקולים המצורפים בזה.

16. במהלך שיחותיי עם גולן, קמין, פרקליטת המחוז והפרקליטה המלווה, ביקשתי לקבל, בכתב, פרטים ומסמכים נוספים שנדרשו לצורך הבדיקה. פרטים ומסמכים אלו נמסרו על פי הדרישה ועוד אתייחס אליהם בהצגת עובדות המקרה, להלן.

17. להשלמת התמונה, אוסיף ואציין כי ביום 27 במאי 07 (לאחר הישיבה השנייה עם מר רמון ופרקליטו עו"ד תל-צור) התקבל אצלי העתק ממכתב פנייתו של עו"ד תל-צור לשר המשפטים בנושא מינוי ועדת הבדיקה לפי סעיף 8א' לחוק הממשלה, שנשלח לאחר מכן גם אליך, ולפיכך אינני מצרפו כנספח לדו"ח זה.

18. ב – 31 במאי 07 פנה אלי כב' שר המשפטים, בהתייחסו לפנייתו של עו"ד תל-צור הנ"ל, במכתב המבקש לדעת מהי עמדתך בקשר לאפשרות זו (העתק מן המכתב הנ"ל וכן מתשובתי לכב' השר נשלחו גם אליך ותוכנם מדבר בעדו).

19. ב – 23 ביוני 07, יום שובי מחופשה של כשלושה שבועות בחו"ל, מצאתי בדואר הנכנס מכתב נוסף מכב' שר המשפטים, נושא תאריך 07.06.07, שבו הוא מבקש ממני כי לאחר סיום הבדיקה אמציא לו עותק מהפרוטוקולים וכן עותק מממצאי הבדיקה. העתק מן המכתב הזה מוען גם אליך, ואני מניח כי בקשתו תטופל על ידך.

20. ב – 9 ביולי 07 נמסרו לב"כ רמון ולנציגי המשטרה והפרקליטות העתקים מן הפרוטוקול, כבקשתם. למחרת היום, כתב אליי עוה"ד תל צור מכתב שבו, בין היתר, הוא מודיע כי הוא ומרשו יבקשו להגיב ולהתייחס לדברי נציגי המשטרה והפרקליטות שנקלטו בשיחותיהם

עמי, "לפני פרסום הדו"ח הסופי" (סעיף 2, שם, ההדגשה במקור, נספח "יא"). ברם, כפי שכתבתי לעו"ד תל צור עוד ב - 6 ביוני 07, בדיקת חנושא שהופקדתי עליו הסתיימה כבר ב - 30 במאי 07 (עותק המכתב רצ"ב, נספח "יב").

עיקרי העובדות וממצאי הבדיקה

21. האירוע נשוא המשפט הנדון התרחש ב - 12 ביולי 06. באותו היום, ואף לאחריו, סירבה המתלוננת להגיש תלונה רשמית על המקרה.
22. החקירה נפתחה ב - 20 ביולי 06, מועד גביית הודעתה הראשונה של המתלוננת, אך גם בהזדמנות זו היא סירבה להתלונן.
23. באותו היום, התעורר חשד להדחת המתלוננת מלהתלונן - וזאת - על רקע הכתוב במכתב פרידה שכתבה המתלוננת למפקדת שלה, ליעד עוז (להלן: "ליעד"), קצינה ששימשה באותה העת בתפקיד מזכ"צ רוה"מ. וכך, בין היתר, נאמר שם:
- "אני טסה עוד יומיים בדיוק ואני יודעת שאת הסיפור הזה אני אקח איתי לקבר. אני אסגור את הסיפור הזה עם שולה [כשהיא מתכוונת לגבי שולה זקן, ש.ג.] ונקבור את זה מה בין ארבע קירות".
24. בנוסף, חשד זה התחזק, מתוצרי שלוש האזנות סתר לגבי שולה זקן, ראש לשכת רוה"מ דאז, שנקלטו בפרשת חקירה אחרת, שאיננה נוגעת לתיק החקירה המשטרתי של רמון.
25. בהמשך, ועל רקע החשדות הללו, התקיימה למחרת היום (21.07.06) ישיבה מיוחדת בלשכתו של פרקליט המדינה בירושלים. בישיבה זו נכחו פרקליט המדינה בעצמו וכן מר שוקי למברגר, ניצב יוחנן דנינו, תני"צ מירי גולן, וסני"צ ערן קמין, נורית זיו ומלכה הרמן).
- את שהתרחש בישיבה זו ואת סיכומה ניתן ללמוד ממזכר מיום 24 ביולי 06 שאת תוכנו המלא אני רואה לצטט להלן ואשר ידבר בעד עצמו:
- "ראש אח"מ פירט את עיקרי התלונה כפי שנמסרה לו מידי מנהלת הלשכה, הממונה על החיילת. הגב' הרמן והגב' זיו פירטו באשר לתוצאותיהם של מהלכים שנקטו במסגרת החקירה. נוכח סירובה של החיילת למסור תלונה במשטרה, על רקע שחרורה מצה"ל וכוננתה לטוס לחו"ל לתקופה ממושכת למחרת היום, נדונו אפשרויות שונות לקידום מהלכי החקירה. במסגרת זו נדונו גם החשדות לעבירת הדחה בחקירה.

פרקליט המדינה סיכם :

מאשר את בקשת ראש אח"מ להנחות את המזכיר הצבאי, הממונה על החיילת, לקראת שיחה של המזכיר עם החיילת, בניסיון לשכנעה למסור תלונה במשטרה. מאשר את בקשת ראש אח"מ לפנות לבית המשפט בבקשה להתיר ביצוען של האזנות סתר, וזאת נוכח החשדות לעבירת הדחה בחקירה ובהתחשב באינטרס הציבורי לבירור העניין. (ההדגשות הוספו – ש.ב.).

דברים אלו סוכמו על יסוד הרשום בפרוטוקול המצורף למזכר המצוטט, מפי הנוכחים.

(העתק המזכר והפרוטוקול המצורף לו מצ"ב כנספח " יג' ").

26. בהקדמת המאוחר, ולהשלמת התמונה, רואה אני להוסיף כבר עתה ולציין כי שלוש האזנות הסתר שזכרו לעיל, והרקע לביצוען, משתקפים במזכר מיום 21 ביולי 06 שאותו ואת נספחיו, ואת תמלילי האזנות, קיבלתי מתנ"צ גולן במהלך שיחתי אתה ביום 28 במאי 07 (והם מצורפים בזה ומסומנים " יד' ") ותכנס מדבר בעד עצמו. מר רמון ופרקליטו טענו, בין היתר, גם כנגד חוקיותן של האזנות הללו, אך כפי שישתבר להלן לא עסקתי בנושא זה, משני טעמים: האחד, מפני שהוא לא נכלל במסגרת תחום הבדיקה שהופקדתי עליה והשני, יען כי התברר שביצוע האזנות הסתר האלה הוכשר ממילא, ולו גם בדיעבד, בצו של כב' הנשיא גורן.

27. פרטים נוספים על ההתרחשויות שאירעו בין ה – 20 ביולי 06 לבין ה – 22 ביולי 06, מהיבטה של תנ"צ גולן, מצויים גם במזכר שנערך על ידי האחרונה ביום 23 ביולי 07 והופנה אל צוות החקירה. מזכר זה (נספח "יד" הנ"ל) היווה חלק מחומר החקירה שבתיק רמון.

28. בעקבות הסיכום בלשכתו של פרקליט המדינה, ועוד באותו היום בשעות הערב, פנה צוות החקירה לנשיא בית המשפט המחוזי ת"א-יפו, כב' השופט א. גורן, בבקשה למתן צו שיכשיר, בדיעבד, את שלוש האזנות הסתר שפורטו לעיל וגם יאפשר להאזין למתלוננת, לליעד ולגב' שולה זקן – וזאת - למשך 48 שעות (העתק מן הבקשה על צירופיה וכן החלטת כב' הנשיא השופט א. גורן מצ"ב ומסומנים "טו").

29. בבדיקתי התברר כי, על אף שהסיכום בלשכת פרקליט המדינה לפנות בבקשה להתיר ביצוען של האזנות סתר התקבל אך ורק נוכח החשדות לעבירת הדחה בחקירה ובהתחשב באינטרס הציבורי לבירור העניין, לנוסח הבקשות שהוגשו לכב' הנשיא גורן צורפה גם העבירה של מעשה מגונה. מי שאחראי לתוספת זו הוא ראש צוות החקירה והחוקר הראשי בתיק, סנ"צ ערן קמין. קמין מסר, במהלך הבירור עמו בישיבה שהתקיימה ב – 28 במאי 07, כי :

" אני זה ששמת את "המעשה המגונה", לולא אני לא היה מעשה מגונה בתוך הצו" (וראה: בעמ' 5 לפרוטוקול ישיבה זו).

אוסוף ואציון, בהקשר זה, כי הכל מסכימים שלנוכח הוראותיו של חוק האזנות סתר, התשל"ט-1979 (להלן: "חוק האזנות סתר"), ובשים לב לנסיבות המקרה המדובר, העבירה של מעשה מגונה, לבדה, לא יכלה לבסס עילה לבקשת האזנת סתר לצורך חקירתו.

30. צווי האזנת הסתר ניתנו כמבוקש ומכאן ואילך תתמקד הרצאת העובדות בהאזנות הסתר למתלוננת העומדות במרכזה של הבדיקה.

31. ההאזנות הללו נמשכו מעט יותר מ-24 שעות ונפסקו עוד לפני תום המועד שנקבע בצו. במסגרתן, נקלטו ונרשמו תשעים ושבע התקשרויות מסוגים שונים (כולל תקשורות SMS) אל המתלוננת וממנה, כמשתקף מדפי ההפקה (נספח "ט" הנ"ל).

בדפי ההפקה, נרשמו ע"י המאזינה/המשקלטת הערכות שונות, כגון "רלוונטי" (לצד שתי התקשרויות) "נוגעת" (לצד חמש התקשרויות) ו"לא רלוונטי" (לצד כל היתר). לצד כשתיים - עשרה התקשרויות רשמה המשקלטת גם מילים ספורות לגבי תוכן השיחה, לדוגמא: "יכול ללוות אותי לבת ים" (37), "מבקשת ליווי של אבא לתחנת בת ים" (38), "מפרטת את החקירה" (43, בשיחת ה' עם אמה), "שיחת רקע - אסור לי להגיד שהייתי" (76), אריזה לנסיעה - הגשתי תלונה" (87), "הגשתי תלונה - לא הייתה לי ברירה" (94).

בשלב זה, ושוב, בהקדמת המאוחר, יצויין כי רשימת ההתקשרויות דן נותרה במחשב ולא הופקה וגם/או לא הודפסה אלא ב-25 באוקטובר 06 (כשבוע לאחר שהמתלוננת כבר סיימה להעיד במשפט) ורק בעקבות בקשתה המיוחדת של הפרקליטה המלווה מן המשטרה לקבל את דפי ההפקה של ההאזנות למתלוננת.

32. ביום שבת, 22 ביולי 06, שוכנעה המתלוננת להתלונן ע"י מזכירו הצבאי של רוה"מ, אלוף גד שמני (להלן: "שמני") ולאחר מכן גם על ידי תני"צ גולן, ובעקבות זאת נגבתה הודאתה השניה, ובה נרשמו פרטי תלונתה.

33. מסתבר כי עיקר התלונה אודות אי העברתם של תוצרי האזנת הסתר לסנגורי רמון וגם/או הניסיון להעלים בכלל את עצם קיומם, נסב אודות הדברים שמסרה המתלוננת לאביה, אמה, חברתה וחברה על כך שהיא נאלצה להתלונן, בעל-כורחה (ועל פי מכתבו האחרון של עוה"ד תל צור אליי, גם על העלמת רכיבים עובדתיים שאחד מהם הודגם על ידו, שם).

34. כאן, במאמר מוסגר בהקשר זה, רואה אני להוסיף כי מן השיחה שערכתי עם סני"צ קמין ועם פרקליטת המחוז התברר כי במקרים רבים מלווה את המשקלטת/המאזינה קצין הערכה האמור הן לבקר את אופן תפקודה והן לסייע לה בהערכת הנשמע. ברם, במקרה שבדיון, לא מונה קצין הערכה בכל הקשור להאזנות הסתר שנקלטו ולכך עוד אתייחס, בהמשך.

35. ב – 27 ביולי 06 נערכה פגישה נוספת אצל פרקליט המדינה, והפעם השתתפו בה גם פרקליטת המחוז והפרקליטה המלווה. אז, לראשונה, הועבר הטיפול בתיק לפרקליטות מחוז ת"א-פלילי. במועד זה, עם קבלת התיק לטיפולן, נודע לפרקליטת המחוז ולעורכת הדין המלווה כי בזיקה לחקירת תיק רמון התקיימו גם האזנות סתר למתלוננת, לליעד ולשולה זקן.

36. על קיומן של האזנות סתר בתיק רמון ניתן היה ללמוד גם ממסמך "העברת תיק חקירה לעיון והחלטה" מיום 15 באוגוסט 06, עת נמסר המסמך הזה, ביחד עם התיק עצמו, לפרקליטות מחוז ת"א-פלילי. בגוף המסמך הזה נכתב, בין היתר, כדלקמן :

" לתיק החקירה מצורפים : (מלבד המסמכים המתוייקים בתוכו) :

4.תמלילי האזנות סתר שבוצעו כמפורט בצווי האזנות הסתר המתוייקים בתיק המודיעין (תיק המודיעין יועבר עפ"י דרישה לפרקליט המטפל)."

(מסמך "העברת תיק חקירה חקירה והחלטה" דלעיל, מצ"ב כנספח "טז").

37. גם בסיכומו של תיק חקירת התלונה כנגד ח"כ רמון (שסומן פ.א. 64/06) בסעיף 7.ג. שבעמ' 5 ובהערות שוליים מס' 12. שם, נרשמה העובדה כי בתיק הועלו האזנות סתר, כמפורט בבקשות להתיר האזנות סתר מיום 21 ביולי 06, לאחר שנתקבלו צווים כמבוקש - ומכאן - שתשומת לב הפרקליטות הופנתה לדבר גם במסמך זה, ביום 15 באוגוסט 06.

38. כאמור, אני שוכנעתי כי הפרקליטות ידעה, ולמצער, חייבת הייתה לדעת, כי בוצעו האזנות סתר גם למתלוננת, לפחות מאז הישיבה שהתקיימה בלשכת פרקליט המדינה ביום 27 ביולי 06, אלא, שאף אחת מבין הפרקליטות שקיבלו את התיק לטיפולן לא טרחה לדרוש ולחקור יותר מדיי בעניין זה, והוא פשוט נזנח, עד לאחר שהמתלוננת סיימה להעיד במסגרת פרשת התביעה.

39. כמסתבר, הפרקליטה המלווה ליוותה את החקירה בתיק והכינה טיוטא/שלד של כתב האישום, רק במהלך השבוע שבין ה – 27 ביולי 06 ועד ה – 3 באוגוסט 06. לשון אחר, הפרקליטה המלווה טיפלה בתיק רק חמישה (או, לכל היותר, ששה) ימי עבודה.

שכן, על פי מכתבה של הפרקליטה המלווה אלי, מיום 3 ביוני 07 (נספח "יז") היא יצאה לחופשה ונסעה לחו"ל ביום 4 באוגוסט 06 וחזרה לעבודתה רק ביום 27 באוגוסט 06, כלומר, כעבור יותר משלשה שבועות. וביני לביני, בהעדרה, הוגש ביום 23 באוגוסט 06 כתב האישום נגד רמון.

40. קמין מסר לי, ודבריו נאמנים עלי, כי "האינפוט היחיד" שקיבל מן הפרקליטה המלווה היה רשימת שאלות להשלמת החקירה שנעשתה בגוויטמאלה. ובהתנסחות רכה יותר השיב :

“לא יכול להגיד שזה היה ליווי צמוד כל כך”
(ראה עמ' 8 לפרוטוקול הישיבה מיום 28 במאי 07, עם קמין).

41. לא הובהר איזה פרקליט, אם בכלל, ליווה את התיק בהעדרה של עוה"ד אנטלר, דהיינו מיום 4 באוגוסט 06 ועד ליום הגשת כתב האישום (23 באוגוסט 06). התיק, כמסתבר, חזר לאחריותה של פרקליטת המחוז ולא שמעתי ממנה כי הפקידה על הטיפול בו פרקליט אחר.
42. בשלב זה, ראוי לציין, כי בנוהלי העבודה שנתקבלו על ידי מפרקליט המדינה, על פי בקשתי, נאמר כדלהלן :

“ קבלת החומר המודיעיני לידי הפרקליט

2. הוברר לפרקליט המטפל כי קיים חומר מודיעיני הנוגע לתיק שבטיפולו, יקבל לידי את החומר המודיעיני לצורך בחינה ראשונית – שתיעשה לפי הצורך בעצה אחת עם הפרקליט המוסמך- האם מדובר בחומר ראיות רלוונטי (קרי, “חומר חקירה”) – אם לאו (כאמור בסעיף 4 להנחית פרקליט המדינה, פרקליט יימנע מלחתום על כתב אישום בטרם עיין במלוא חומר החקירה- לרבות חומר חקירה שנאסף ע"י גורמי מודיעין).

“הפרקליט המוסמך”- פרקליט המחוז או פרקליט בכיר שהוסמך לכך מטעמו;

וכמסתבר, לא כך נהגו במקרה זה !

(רצ"ב העתק דף ההנחיות הרלוונטי, מסומן “יח”).

43. המסמכים והדברים העומדים במרכז הסבריה של פרקליטת מחוז תל אביב – פלילי, כנגד טענות מר רמון ופרקליטיו, היו כדלהלן :

א. לפי תפיסתן, ההאזנות שבתיק נסבו אך ורק לצורך בדיקת האפשרות שנעשו בתיק זה ניסיונות הדחה של המתלוננת, הא ותו לאו. תפיסה זו התחזקה אצלן לנוכח הכתוב במזכר מיום 14 באוגוסט 06 - מזכר מאת רפ"ק צבי משה אל סני"צ ערן קמין – שהוצג בפניה בזיקה להאזנות הנוגעות לפ.א. 64/06 (תיק החקירה). מן המזכר הזה התברר לה, לטענתה, כי הכל מתרכז בשש שיחות הרלוונטיות לעניין ההדחה בחקירה בלבד וגם כי בהן אין מאומה להוכחת עבירה זו. (העתק המזכר מצ"ב, כנספח “יט”). ברם, עיון במזכר זה מעלה כי בוצעו גם בוצעו האזנות הן למתלוננת והן לליעד, אלא שאלה לא תומללו – ושוב – איש לא טרח לברר מה נקלט בהאזנות אלה.

ב. תפיסתה המבוארת לעיל של פרקליטת המחוז התחזקה במהלך ישיבת החסיונות שהתקיימה אצלה ביום 23 באוגוסט 06. בפגישה זו, קבעה פרקליטת המחוז, לאחר העיון במסמכים שהוצגו לה, כי מסמכים אלו אינם מהווים חומר חקירה בפ"א 64/06 שכן, הם קשורים רק לחשד של הדחה בחקירה, שלכאורה, על פי הנטען, בוצעה ע"י הגבי שולה זקן (ראה זכ"ד מיום 23 באוגוסט 06 שנערך ע"י רפ"ק מ.הלמן המצ"ב ומסומן "כ").

ג. כשהיא "שבוייה" בתפיסה זו, הורתה פרקליטת המחוז לתיק את כל החומר הנוגע לחקירת ההדחה בתיק חקירה פלילי נפרד, שיסומן ל.א. 113/06 וינותק מתיק חקירתו של רמון, להוציא דבר אחד, פרקליטת המחוז הורתה לציין בשולי יומן החקירות של תיק פ.א. 64/06 גם את דבר קיומו של תיק זה. הרישום הזה אמור היה למשוך את עינם של הסנגורים ואז, אילו הם היו מעמיקים חקר, הם היו מגלים בנקל כי **ביומן החקירות** של תיק ל.א. 113/06 (העתקו מצ"ב ומסומן "כא") (רשומות שש (6) ההאזנות שנזכרו כבר לעיל. מלבד הערה זו לא היו הערות נוספות. אגב, בסעיף 11 שביומן החקירות הזה נזכר גם המזכר נספח יטי הנ"ל.

ד. אוסיף ואציין כי, כעבור זמן מה, תיק ל.א. 113/06 נגנז על ידי הפרקליטה המלווה בעילת "חוסר אשמה".

ה. עובדה נוספת שיש לציין בהקשרה של ישיבת החסיונות היא שמזכרה **המקורי** של תנ"צ גולן (נספח "כב" המצ"ב) הוכנס לתיק ל.א. 113/06 ואילו לתיק פ.א. 64/06, לתיק החקירה של רמון הוכנס רק עותק מן המזכר הזה לאחר שהושחר בו אותו הקטע המקשר לעמדת האזנות הסתר שנוצלה בתיק חקירה אחר, חקירה שהיתה, כמסתבר, חסוייה או מנועת - פרסום, באותה העת.

ו. מבחינתה של פרקליטות ת"א (פלילי), כך כותבת אלי הפרקליטה המלווה במכתבה מיום 14 בפברואר 07:

"הטיפול בנושא האזנות הסתר הסתיים כאן" (עמ' 3, סעיף 12, שם).

44. לרמון ולפרקליטיו נודע על קיומן של האזנות הסתר למתלוננת מגורם אלמוני שפרטיו לא נודעו. ב - 22 באוקטובר 06 כותב עו"ד שינמן לפרקליטה המלווה כי למרשו, רמון, נודע שבמסגרת החקירה שנוהלה בתיק שנפתח נגדו בוצעו האזנות סתר וביקש ממנה לבדוק את העניין. בנוסף, ביקש כי אם אכן בוצעו האזנות שכאלה, היא תעביר אליו את כל חומר החקירה, לרבות הבקשות לאישור ההאזנות, אם הוגשו בקשות שכאלה.

45. בתשובתה, שניתנה למחרת היום (23/10/06) עונה לו הפרקליטה המלווה בכתב יד על גבי מכתבו, כי:

**"במסגרת החקירה שנוהלה נגד מרשך בתיק הנדון לא בוצעו האזנות סתר"
(העתק המכתב הכולל את התשובה המצוטטת מצ"ב כנספח "כג").**

46. למחרת היום, דהיינו, ב – 24 באוקטובר 06, לאחר ששוחחה הפרקליטה המלווה עם פרקליטת המחוז, התעורר אצלן החשש שמא עו"ד שינמן לא נתן דעתו לרישום "ל.א. 113/06" שבמפתח תיק החקירה של מר רמון. לפיכך, כתבה הפרקליטה המלווה לעו"ד שינמן מכתב נוסף ובו הפנתה את תשומת ליבו לרישום זה.
47. על שתי תשובותיה של הפרקליטה המלווה הגיב עו"ד שינמן ב – 24 באוקטובר 06 במכתב המאזכר, בין היתר, את תוכן הסעיף שהושחר במזכרה של תנ"צ גולן, המכיל את המילים: **"בנושא של הטרת חיילת בלשכת המזכיר הצבאי שבוצע ע"י שר"** וביקש את הבהרתו. כמו כן, ביקש הבהרות נוספות, בטענה כי על פני הדברים נראה שהכתוב במזכר קשור, במישרין או בעקיפין, לעניינו של מר רמון. לבד מן ההבהרות המבוקשות חזר עו"ד שינמן על בקשתו מיום 22 באוקטובר 06 לקבל את כל החומר הקשור להאזנות הסתר, אם אכן בוצעו האזנות שכאלה.
48. בתשובה למכתב זה כותבת הפרקליטה המלווה לעו"ד שינמן כי נבדק האמור בסעיף 7 למכתבו (בקשר לתוכן הנסתר שבמזכר הני"ל) ואין באמור שם משום חומר חקירה הנוגע לתיק שבנדון.
49. חליפת המכתבים הזו נמשכה וביום 25/10/06 פונה עו"ד שינמן פעם נוספת ועל כך נענה (שוב בכתב יד):
- "אין לי מה להוסיף על תגובתי הקודמות לפניתיך. אין חומר חקירה רלוונטי שלא נמסר לכם לעיון"**.
50. זמן מה לאחר מכן, לדברי הפרקליטה המלווה, התעורר חשש בליבה של פרקליטת המחוז שמא בידי הסנגורים מידע שאיננו ידוע להן ולפיכך ביקשה ממנה פרקליטת המחוז לפנות ליאח"ה ולברר את נושא האזנות הסתר ואף לבקש את דפי ההפקה של השיחות, וכך עשתה.
51. ביום 25 או 26 באוקטובר 2006 התקבלו אצל הפרקליטה המלווה דפי ההפקה ומסמכים אחרים המצביעים בעליל על כך שהיה ברשות המשטרה חומר חקירה, כמשמעו בסעיף 74 לחסד"פ, שלא הועבר לפרקליטות ביחד עם תיק החקירה ביום 15 באוגוסט 06.
52. הנה כי כן, במשך כל התקופה שמיום 22 ביולי 06 ועד שעלה הנושא לראשונה במכתבו של עו"ד שינמן מיום 22 באוקטובר 06, הפרקליטות לא גילתה כל עניין ולא עשתה שום בירור אודות מה שנקלט בהאזנות הסתר שנעשו לטלפון של המתלוננת. יתר על כן, גם משנודע לפרקליטות ביום 25 או 26 לאוקטובר 2006 כי קיים חומר חקירה כאמור, לא נמסרה כל הודעה על כך לסנגוריה, אלא רק ביום 30 באוקטובר 06, מועד שבו זומן עו"ד שינמן לפגישה בפרקליטות (פגישה שהתקיימה רק למחרת היום ובה נמסר לו כי קיים חומר חקירה וכי זה יועמד לעיונו, כחוק).

53. לכאורה, בגילוי החומר רק ב - 31 באוקטובר 06, כבר לא היה כדי להביא תועלת מרובה לסנגוריה, שכן, עדותה של המתלוננת נשמעה ב - 17 וב - 18 לאוקטובר 06, לאחר שהגיעה במיוחד מחו"ל למטרה זו. נותרה, כמובן, האפשרות לנסות ולהזמין להיחקר מחדש, אך הסנגוריה בחרה שלא לעשות כן. עם זאת, יש לזכור, כי נקרתה לסנגוריה הזדמנות נוספת לחקור את המתלוננת לאחר שזו נקראה ע"י התביעה להעיד כעדת הזמה.

54. ב - 2 בנובמבר 06, לאחר שעיין בתמלילי השיחות המוקלטות שקיבל עד אז, כותב אליך עו"ד שינמן מכתב דחוף המסתיים בבקשה להורות על חזרה מכתב האישום וזיכוי הנאשם באופן מיידי. למכתב זה צורפה ההתכתבות שבינו לבין הפרקליטה המלווה וכן צורפו תמלילי שיחות שמתוכן צוטט ולפיכך אינני רואה צורך לצרפו לדו"ח זה. בקשתו לא נתקבלה, המשפט הסתיים כפי שהסתיים, שני הצדדים החליטו שלא לערער על פסק הדין, והוא נעשה חלוט.

מסקנות

55. כרקע למסקנות, מוצא אני לנכון, להציג בפניך את תמצית טענותיו העיקריות של מר רמון ופרקליטו, בישיבותיי עימו, ובמסמכים שהומצאו על ידו:

א. רמון ופרקליטו טוענים כי לשיטתם הייתה במקרה זה העלמה מכוונת של חומר חשוב ביותר, העלמה שגרמה להגנתו של רמון במשפט נזק בלתי הפיך.

ב. גם אם לא נמצאו בהאזנות הסתר דברים שיש להם השלכה ישירה לגופו של האירוע - וכמסתבר ממכתבו האחרון של עו"ד תל צור אליי כעת זו איננה דעתם - עדיין יש במ דברים שכל סנגור היה יכול להיעזר בהם כדי לנסות ולעורר ספק באמינות המתלוננת.

ג. פרט לכך, בחומר החקירה שלא הועבר, נמצאו גם התבטאויות מסוימות שאילו היו ידועות לו (לרמון), הוא לא היה מוותר על חסינותו, וועדת הכנסת גם היא, לטענתו, לא הייתה נחפזת להסירה. בנוסף, סבור הוא, כי גם אתה, בתפקידך כיועץ המשפטי לממשלה, לא היית מורה על הגשת כתב אישום נגדו, אילו היה בידו להסב תשומת לבך לדברים אלו.

ד. מעל לכל אלה, מרחפת הטענה המרכזית, והיא, שההתנהלות של המשטרה ושל הפרקליטות בענייניו, בהכחשת קיומם ובאי העברתם של תוצרי האזנות הסתר, הייתה זדונית או מחמת רשלנות בדרגה גבוהה ביותר. מלכתחילה, הוסיף וטען בפניי רמון, לא היתה, לא לתביעה ולא למשטרה, שום כוונה להביא לתשומת לבו את דבר קיומן של ההאזנות האלו ואלמלא נודע לו עליהן באקראי הן היו נעלמות מעיניו עד עצם היום הזה.

- ה. רמון ופרקליטו סברו (ובכך הם טועים) כי פרקליטת המחוז והפרקליטה המלווה נכחו כבר בישיבה הראשונה אצל פרקליט המדינה, כלומר ב-21 ביולי 06, הישיבה שבה סוכם על הגשות הבקשות למתן צווים להאזנות סתר. ברם, עובדה זו התבררה כשגויה גם מן הכתוב במזכר המתייחס לפגישה זו.
- ו. רמון ופרקליטו טענו כי פרקליטת המחוז הייתה בסוד הגשת הבקשה להאזנת סתר, אבל לא כך הם פני הדברים.
- ז. רמון ופרקליטו הוסיפו והדגישו כי כיום אין עוד כל ויכוח על כך שהיו תקלות וכשלים בנושא הנדון ולכן כעת לא נותר אלא להחליט אם היה זה בתום לב, מחמת אדישות, כתוצאה מרשלנות פושעת המגיעה עד כדי זדון או בזדון ממש.
- ח. בכל הנוגע לפרקליטות גרסת רמון היא כי, מבחינתם, במקרה הטוב הייתה זו רשלנות ברמה גבוהה ובמקרה הרע היה זה מעשה זדון.
- ט. על כל אלה, הוסיף רמון וטען, כי הכל החל בהאזנת סתר בלתי חוקית (הנחייתו של ניצב דנינו לבצע האזנות לשולה זקן בעניינו שלו) ללא צו בית משפט, ומכאן החלו להתגלגל שאר הדברים.
- י. סיבת ההאזנה הבלתי חוקית, לדעתו של רמון, נעוצה בכך שכל המעורבים ידעו על חברותו עם שולה זקן, ולפיכך, הם הניחו כי כאשר הגבי' זקן תדבר איתו בטלפון יוכלו לתפוס אותו פעמיים, גם בניסיון לשיבוש החקירה וגם בהודאה בהטרדת החיילת.
- יא. הרישום הפורמאלי של הזחת עד נעשה, לדידו של רמון, כדי להתגבר על חסרונה של עבירת פשע לביסוסן של הבקשות לקבל צווי האזנה. לבד מזאת, כל המהלך הזה נעשה מפני שלו עצמו לא ניתן היה להאזין במישרין, מפאת היותו שר מכהן וחבר כנסת. לא במקרה, הוסיף וטען רמון, הגשת הבקשות להאזנת סתר נעשתה בתל אביב, כאשר, לכאורה, ניתן היה לעשות זאת תיכף ומיד, לאחר חציית רחוב צלאח א דין בקטע שבין משרד המשפטים לבית המשפט המחוזי הנמצא מולו.
- יב. לבסוף, בהתייחסם להתנהגות המשטרה, הוסיפו וטענו רמון וסנגורו כי הייתה זו התנהגות זדונית ברורה, יען כי הם שמעו את שיחותיה של המתלוננת (דוגמת שיחתה עם אביה על כך שהיא הוכרחה להתלונן) בזמן אמת, ולא דיווחו עליהן. לא בכדי, ממשיכים הם וטוענים, אין כל זכר בתיק החקירה שבמהלך ניסיון שכנועה להתלונן נאמר לה כי: "או שהיא תהיה מתלוננת או שהיא תהיה נאשמת [בהוצאת דיבה]".

א. כזכור, אינני מתייחס להאזנות הסתר שנעשו ביוזמתו של ניצב דנינו, מבלי שקדם להן היתר כחוק, משתי סיבות :

האחת, מפני שמעשה זה איננו נמצא בגדר הברור שקבלתי על עצמי לעשותו.

והשנייה, ובזה העיקר, כי משניתן הכשר בדיעבד, כמוהו כהרשאה מלכתחילה.

נחה דעתי, גם מבלי לשמוע את תשובת ניצב דנינו לטענת רמון בנידון זה, כי סיבת התנהגותו נעוצה ברצון למלא, באופן הנכון ביותר, את תפקידו וכי שום כוונה שלא כדין, לא הסתתרה מאחוריה.

ב. לא מצאתי שום הסבר, לא כזה שיניח את הדעת ולא בכלל, על שום מה קמין, חרף הסיכום שהתקבל בישיבה מיום 21 ביולי 06 על פניה לקבלת צו המתיר האזנה בעילת הדחה בחקירה בלבד, עשה שבת לעצמו והוסיף לבקשה זו גם את עבירת המעשה המגונה.

ג. על אף שקמין היה, כלשונו, החוקר הראשי בתיק, האחריות לתוספת המעשה המגונה לבקשות ולצווים מוטלת גם על תנ"צ גולן, וגם מפיה לא נשמע כל הסבר שיניח את הדעת, מדוע נעשה הדבר. כנגד זאת, מסרה הסבר משכנע לתמיהה, לכאורה, מדוע הוגשו הבקשות בתל-אביב ולא בירושלים.

ד. נעלה מכל ספק הוא, שהן תנ"צ גולן והן סנ"צ קמין ידעו וגם/או חייבים היו לדעת שמשניתנו צווי האזנה גם לגבי "המעשה המגונה", הופכים כל תוצרי ההאזנות האלו, ללא יוצא מן הכלל, לחומר חקירה כמשמעותו בסעי' 74 לחסד"פ גם בתיקו של רמון וכי, בתור שכזה, גם החומר הזה חייב היה לעמוד לרשותם של הסנגורים מיד כשהוגש כתב האישום.

ה. גולן וקמין מוחזקים בעיני כמי שדווחו ע"י המאזינה/המשקלטת, במישרין או זו מפי זה, אודות תוכן השיחות שנקלטו על ידה בזמן אמת. קמין בעצם הודה בכך, כשהשיב לשאלתי שהוא נחשף לזה, ברמה של ידיעה, אך זה היה "משהו אגבי" מפני שבמוקד האזנות הסתר היה עניין ההדחה (ראה : עמ' 4 לפרוטוקול הישיבה מיום 28.05.07). על כך הוא מוסיף, כי לא רק שהדגש הושם על עניין ההדחה לבדו אלא כך גם תודרכה המשקלטת (ראה : עמ' 5, שם).

1. קמין אף הוסיף ואישר כי הוא מסכים כי מרגע שנכתב בבקשות למתן צווי האזנה "מעשה מגונה" הופכות ההאזנות שנקלטו בעקבות צווי ההאזנה הללו חלק מתיק החקירה של מר רמון.
2. תנ"צ גולן הייתה עדה, לפחות, לתחילת שיחת המתלוננת עם אביה, שיחה שנתקיימה סמוך לאחר שהיא שכנעה אותה להגיש את התלונה כנגד רמון. היא גם ידעה כי שכנוע זה הוא שהביא לשינוי דעתה של המתלוננת וכי המתלוננת חפצה להביא את אביה לבת-ים על מנת שיחזק את רוחה. תנ"צ גולן מוחזקת, לדעתי, כבר משעה זו ואילך, כמי שיודעת שקיימת האזנה אחת, לפחות, הנוגעת לחקירה המתנהלת על ידה בתיק רמון, אך שום דבר לא נזכר בנידון זה, לא במזכר שכתבה בסמוך לאחר הפגישה ולא בשום מקום אחר.
- ח. לדידי, לא קבלתי גם שום הסבר, מדוע תיק החקירה איננו משקף את מה שנתגלה בביצוע ההאזנות אודות סירובה של המתלוננת להתלונן, וכיצד השתנתה דעתה. לא מזכר, לא תזכיר, לא זכרון דברים, מאומה. דבר זה עורר אצלי את ההרהור שמא היה עניין אישי לתנ"צ גולן להעלים במכוון **היבט זה של התיק**, בין אם באי גילוי קיומן של ההאזנות, ובין אם בהימנעות מלדווח על תוצרי ההאזנות, ובין אם בהימנעות מלדווח על הסירוב וההסכמה - ומה שהיה ביניהם - בכתובים כלשהם שיהוו חלק מתיק החקירה.
- ואולם, לאחר שהתלבטתי לא מעט, ולכן גם הצגתי לתת ניצב גולן שאלה ישירה בנידון זה, שוכנעתי, כי סיבת הדבר איננה נעוצה בשום מעשה או מחדל מכוון מצדה.
- ט. לפי התרשמותי, לאחר כתיבת המזכר מיום 23 ביולי 06, הצטמצם מאד טיפולה של תנ"צ גולן בתיק הנדון ועבר למי שהגדיר עצמו, כאמור, כחוקר הראשי בתיק, דהיינו, סני"צ קמין.
- י. לסני"צ קמין לא היה אינטרס אישי בהסתרת אופן השכנוע של המתלוננת, הוא גם לא היה מעורב בכך במישרין, וממילא, לא ניתן לייחס לו כוונה כלשהי בנידון זה.
57. לאור המקובץ עד הנה, ומתוך שאר התשובות שקיבלתי מגולן ומקמין, נתגלו, לטעמי, גם הליקויים הבאים :
- א. המשקלטת שהאזינה ואמורה הייתה לתמלל שיחות רלוונטיות, לא תודרכה כלל לעשות כן לגבי פרטים הנוגעים לאישום של מעשה מגונה וגם/או הטרדת חיילת וגם/או לאישום בעברה דומה כלשהי.

ב. קצין הערכה שאמור היה לפקח על עבודת המשקלטת לא מונה כלל, ולכן גם לא הופעל בתיק כה חשוב על אף שלדברי קמין בדרך כלל נוהגים לעשות כן.

ג. רשימת ההתקשרויות לא הודפסה ולכן גם לא היו בנמצא, עד ליום 25 באוקטובר 06, שום דפי הפקה שישקפו את תוצרי תשעים ושבע ההתקשרויות של המתלוננת ואליה.

ד. לא גולן ולא קמין הביאו לתשומת לב פרקליטות מחוז ת"א את דבר קיומן של מספר כה רב של התקשרויות וטיבן.

ה. במסמכי העברת התיק לפרקליטות (דף העברה ויומן החקירות) אכן נרשם כי היו האזנות סתר בתיק חקירה זה והפרקליטה אף הוזמנה לעיין בתיק המודיעין. ואולם, גם בעניין זה חטאו גולן וקמין, בשלשה :

1. במועד מסירת התיק לפרקליטות - ולישיבת החסיונות - התייצבו שני קציני משטרה אחרים, שהיכרותם את התיק הייתה פחותה בהרבה.

2. בטופס ההעברה לא נזכר כלל כי לא מונה קצין הערכה בתיק.

3. כנגד זאת, בטופס ההעברה צויין כי כל חומר החקירה הידוע שנרשם, הופק, נאסף או נתפס בחקירה, או העתקו של כל חומר כאמור, מתויק בתיק החקירה בעוד שלא כך היה הדבר.

ו. בבירור שקיימתי עם קמין הוא הודה באחריותו לכך שפלט ההפקות (הכולל את ההתקשרויות אל המתלוננת וממנה) לא הגיע לפרקליטות ביחד עם תיק החקירה ב - 15 באוגוסט 06. הנחתו היא, שאילו היה עושה כן, פרקליטת המחוז הייתה מעמיקה בו, רואה את ההערות הקצרות הרשומות בו, ומבקשת לשמוע את האזנות הסתר.

ז. קמין גם מסכים כי אם לצד השיחה שסומנה במס' 93 כתוב למשל: "הגשתי תלונה לא הייתה לי ברירה" זה דבר שסנגור צריך לדעת (ראה עמ' 17 לפרוטוקול). והלקח של קמין מפרשה זו הוא בלשונו:

"לדחוף את פלט ההפקות בסיום כל תיק הכולל האזנות סתר, לדחוף אותו לפרקליטות גם אם היא לא מבקשת אותו.... למרות שהוא חלק מתיק המודיעין".

ח. לא גולן ולא קמין נתנו הסבר שיניח את הדעת מדוע לא תומללו דברי המתלוננת, מהם עלה בבירור אי רצונה להתלונן.

ט. ולסיכום, שוב חוזר קמין וטוען, ששורש הרע הוא בכך שדפי ההפקה לא הועברו לפרקליטות ביחד עם חומר החקירה, ואני תמים דעים עמו גם בנדון זה.

20. לעניין התנהלות הפרקליטות

א. בכל הנוגע לפרקליטות, לא ניתן להגזים בהערכת חשיבותו של תיק חקירה מעין זה, כאשר החשוד העיקרי והיחיד שבו הוא שר בממשלה ולא כל שכן, חבר כנסת שהוא גם שר משפטים מכהן.

ב. הן בכלל והן במקרה מיוחד זה, עם כל הדחיפות בטיפול בתיק, אסור היה להתעלם מן הכתוב בנוהל הפקת רשימת שיחות לצורכי הפרקליטות והסנגוריה, שכבר נזכר לעיל.

ג. אותה יוזמה והתנהגות התבקשה גם עקב ההפניה הרשומה בדף ההעברה, שעמו הגיע התיק, לפיה קיים תיק מודיעין. לא נמצאה בעיני כל הצדקה לאי התעניינות מוחלטת בנעשה בתיק המודיעין, לא רק עד היום שבו הוגש כתב האישום, אלא גם עד שהנושא התעורר כתוצאה מפנייתו של עו"ד שינמן, באוקטובר 2006.

ד. כאמור לעיל, שתי הפרקליטות "מוחזקות כיודעות" שבתיק זה בוצעו האזנות סתר גם **למתלוננת**, ואף על פי כן, אף אחת מהן לא שאלה את עצמה מה נקלט בשיחות אלה.

בעיניי, חזקה על שתיהן שידעו – ולמצער – חייבות היו להניח, כי בהאזנה המשתרעת על תקופת זמן של יממה ויותר, בוודאי נקלט משהו מפי המתלוננת. הייתי מצפה כי תגלינה יותר עניין שמא הדברים שנקלטו קשורים לחקירה ואולי יש בהם משהו נוסף שיכול להועיל לבירור האמת בתיק זה.

ה. במכתב הלוואי ששלחה אלי הפרקליטה המלווה ב – 14 בפברואר 07 אין מילה וחצי מילה על כך שבתקופה הרלוונטית היא היתה בחו"ל במשך שלושה שבועות ויותר, וזה כשלעצמו מעורר תמיהה.

ו. יתר על כן, בשיחת הבירור שלה עימי נטען על ידה כי היא נסעה "לשבועיים" ולשאלתי האם השפיעה העובדה כי היא נעדרה מן הארץ במהלך תקופה זו על המחדלים שאירעו במקרה הנוכחי, השיבה: **"זה באמת מצחיק"**. האמנם?

ז. כאמור, מסתבר כי גם במהלך ימי העבודה הספורים שעמדו לרשותה בין יום קבלת התיק לבין יום נסיעתה לא גילתה הפרקליטה המלווה כל עניין בתיק המודיעין. עובדה זו נזקפת לחובתה, ועל שאלתי מדוע לא ניסית לנבור אולי יש עוד משהו, למרות שכבר ידעת ששמו

האזנות למתלוננת (עמ' 51-52 לפרוטוקול), לא הייתה בפיה שום תשובה שתניח את הדעת.

ח. היום, בדיעבד, מאשרת הפרקליטה המלווה שהיה עליה להתעניין ולשאול האם ב-24 שעות האזנה למתלוננת, היא לא אמרה דבר הנוגע לעניין. בנוסף, מכה היא על חטא, על תשובתה הראשונה לעו"ד שינמן, סנגורו של רמון, לפיה לא היו האזנות סתר בתיק החקירה של מרשו.

ט. ביחד עם זאת, בכנות ראויה לשבח, הוסיפה והשיבה הפרקליטה המלווה :

“ הייתי צריכה לבוא ולהגיד אני רוצה לראות את כל האזנות הסתר, כל חומר שיש לכם רלוונטי, לא רלוונטי, כן רלוונטי, איזה מזכר, איזה ניר וכו'. למה לא עשיתי את זה? אני לא יכולה להסביר” (עמ' 63 לפרוטוקול).

י. לשאלתי מדוע לאחר שקבלה מה שקבלה ב-25 או ב-26 באוקטובר 2006 מיאח"ה היא לא הודיעה לעו"ד שינמן על קיומו של חומר נוסף, אלא עשתה זאת כעבור כמה ימים השיבה תחילה: **“ כי היא ופרקליטת המחוז ישבו לראות מה יש להן ביד”**. לאחר מכן, ואולי בלחץ שאלה נוספת מצידו, הוסיפה ואמרה: **“ הייתי צריכה לכתוב לשינמן או לצלצל לו בטלפון ולהגיד שאני בודקת עוד משהו, תמתין עד שאני אגמור לבדוק”** (עמ' 72-73 לפרוטוקול).

יא. כאמור לעיל, גם פרקליטת המחוז הייתה מודעת לקיום האזנת סתר למתלוננת על אף שלדבריה את הבקשות להאזנת סתר ראתה, לראשונה, רק בישיבת החסיונות ביום 23 באוגוסט 2006 (יום הגשת כתב האישום).

ואולם, לדידי, ממועד נסיעתה של הפרקליטה המלווה ועד ליום הגשת כתב האישום, האחריות המלאה על התיק המיוחד הזה הייתה על פרקליטת המחוז “בשני כובעים” דהיינו, לא רק כפרקליטת המחוז אלא גם כפרקליטה מלווה.

גם בהנחה שפרקליטת המחוז, כדבריה, ראתה לראשונה את הבקשות להאזנת סתר רק ביום 23 באוגוסט 2006, חזקה עליה כי היא גם ראתה שהבקשה מכילה עתירה להאזין לפרטים הנוגעים לעבירה של מעשה מגונה וזה, כשלעצמו, חייב הצגת עובדת קיום האזנות הסתר לסנגוריה.

יב. כזכור, פרקליטת המחוז מצביעה על כך שבתיק המודיעין היו ששה תמלילים בלבד, ולגבי האחרים, לא היו כלל דפי הפקה שבלעדיהם אין שום דרך לדעת על קיומן של האזנות רלוונטיות נוספות, או בכלל. ומכאן טעותה בהנחה שששת התמלילים הנוגעים להדחה היו פירות יחידים-תוצרי האזנות הסתר.

מעולם, כך טענה, לא נאמר להם שיש תוצרי האזנות אחרים שהם רלוונטיים למשפט למעט אותן שש שיחות המופיעות במזכרו של רפ"ק צבי משה. ברם, כבר רשמתי לעיל, כי בהסבר הזה אין כדי לתרץ את חוסר ההתעניינות, את המחדלים האחרים שעליהם הצבעתי לעיל, ובעיקר, את ההתנהלות שלא על פי ההנחיות הכתובות בנושא בדיקת הפרקליט את תיק המודיעין לפני הגשת כתב האישום.

יג. גם אם דפי ההפקה הופקו והועברו לפי דרישה רק ביום 25 באוקטובר 2006, אין כל הצדקה, בשים לב להערות - ולו גם הקצרות - הרשומות בהם, לכתוב לסנגור שלא היו האזנות סתר בכלל בתיק חקירה זה וגם לא בנוסח שלא היו האזנות סתר רלוונטיות בתיק זה (תשובות שנכתבו ע"י הפרקליטה המלווה על דעתה של פרקליטת המחוז).

יד. פרקליטת המחוז טענה כי הייתה הצדקה במכתב "שאין האזנות סתר" מפני שהאזנות אלה אינן בתיק החקירה של רמון אלא בתיק אחר (ל.א. 113/06). זהו, על פניו, נימוק מאד לא משכנע.

טו. לא הייתה תשובה בפיה של פרקליטת המחוז מדוע עכבו את מסירת האינפורמציה שהסנגוריה הייתה זכאית לה מיום 25 באוקטובר 2006 ועד ליום 30 באוקטובר 2006.

טז. גם אם יש יסוד כלשהו להנחת פרקליטת המחוז שאילו היה קצין הערכה בתיק זה "התקלה" הייתה נמנעת. העדרו של קצין הערכה איננו מחפה על אי קיום נוהלי הפרקליטות ביחס לבדיקת תיקי מודיעין על כל שכתוב בהם.

יז. לאחר שהתברר לפרקליטת המחוז כי החומר הועבר אליה ללא כל הערה של קצין הערכה, לא הועברה דרישה לקבלת דפי ההפקה עובר להגשת כתב האישום, מפני שסמכו על המשטרה (ראה עמ' 28 לפרוטוקול). כמו כן, הוסיפה פרקליטת המחוז:

"באמת עבדנו מהר מידי אני לא יודעת אם התקלה היא כתוצאה מהמהירות" (ראה עמ' 29 לפרוטוקול).

יח. נוכח אישורה של פרקליטת המחוז כי כל התשובות שנכתבו ע"י הפרקליטה המלווה לסנגורי רמון היו ידועות לה בזמן אמת וכולן נכתבו בתאום עימה, ממילא, נושאת גם היא באחריות לתכנון של תשובות אלה.

ואף על פי כן, בבואי לסכם את כל המסקנות הללו לאחת, שוכנעתי כי כוונת זדון -כטענת רמון- מצד מי מאלו שטיפלו בתיקו, לא נתקיימה כאן. רשלנות רבתי, היתה גם היתה.

המלצות

59. לאחר שקילת כל הממצאים והמסקנות כולם רואה אני להמליץ כדלקמן :

א. לקבוע כי לכל האזנת סתר המתבצעת עפ"י צו בית משפט, ללא יוצא מן הכלל, ימונה קצין הערכה שיפקח באופן הדוק על השיקלוט ויסייע למשקלט/ת במיין התקשורות הנכנסות והיוצאות, בתמצות תוכן, וברישומן המדויק בדפי ההפקה.

ב. לכל תיק חקירה המועבר לפרקליטות, לצורכי הכנת כתב אישום, יצורפו כל דפי ההפקה שבהם יירשמו, כנהוג כיום, כל ההתקשרויות שנקלטו על פי צווי בית המשפט.

ג. בדפי הפקה אלה יחתום קצין הערכה מתחת לנוסח הבא (או נוסח דומה) :

אני הח"מ _____ מצהיר ומאשר בזאת, כי _____ דפי ההפקה המצורפים בזה משקפים את כל האזנות הסתר שבוצעו בתיק חקירה זה לפי צו בית משפט מיום _____ בתיק _____, ללא יוצא מן הכלל.

ד. לקבוע, עקרונית, כי בכל מקרה של הגשת כתב אישום על פי תיק חקירה שבו נתקבלו דפי הפקה כאמור, תימסר לנאשם וגם/או לסנגורו (במקרה שהוא מיוצג) ביחד עם חומר החקירה, הודעה מוקדמת בכתב על דבר קיומן של האזנות סתר בתיק הנדון.

הודעה כאמור תימסר, בין אם הוחלט שלא לגלות את תוכן ההאזנות או חלק מהן מטעמי חיסיון, הגנת הפרטיות או מטעמים חוקיים אחרים, ובין אם פרקליט המחוז וגם/או הפרקליט המטפל סבורים כי תוצרי ההאזנות אינם רלוונטיים.

ה. להנחות את כל הפרקליטויות הפליליות כי, בשום מקרה, אין "לפרק" תיק חקירה משטרתי כלשהו, בהפרדת חלק מן החומר המצוי בו, ולפתוח עמו תיק אחר (דוגמת מה שנעשה במקרה הנדון בפתיחת תיק ל.א. 113/06).

ו. להורות, בחוזר מיוחד שישלח לפרקליטויות, כי משהובא לידיעתו של הפרקליט המטפל בתיק חקירה משטרתי כלשהו "דבר קיומו של תיק מודיעין", חובה עליו לברר מהו תוכנו, לרשום ביומן הפעילות שהוא אכן עשה זאת, ולחתום לצד רישום זה.

ז. נודע לפרקליט המחוז וגם/או לפרקליט המטפל כי המדובר בחומרים טעוני חיסיון וגם/או שיש בהם כדי לפגוע בפרטיות וגם/או כי הם לא רלוונטיים, ינקוט את הצעדים המתבקשים מכך וההכרעה - במקרה של מחלוקת עם הנאשם וגם/או סנגורו - אודות גילויים של תוצרי ההאזנה הללו תעבור לבית המשפט.

ח. ולבסוף, לתקן את כל נהלי המשטרה, בנושאי ביצוע האזנות סתר והטיפול בתוצריהן, כמתבקש מן ההמלצות דלעיל.

לסיום – אני מבקש להביע את תודתי העמוקה לעורך הדין ארז אהרון, מאגף האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי, על העזרה העצומה והמושכלת שהושיט לי בכל הקשור לניהולה של הבדיקה ובהכנתו של דו"ח זה, על עצותיו הטובות ועל המאמצים המרובים שהשקיע בכל אלה.

בכבוד רב ובברכה,
שלום ברנר